

Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. april 2020
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0178(COD)

5639/2/20
REV 2 ADD 1

EF 8
ECOFIN 38
ENV 47
SUSTDEV 10
CODEC 64
PARLNAT 23

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvira za
spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088

- utemeljitev Sveta
- Svet sprejel 15. aprila 2020

I. UVOD

Komisija je 8. marca 2018 objavila akcijski načrt o financiranju trajnostne rasti, v katerem je določila ambiciozno in celovito strategijo za trajnostno financiranje. Eden od glavnih ciljev tega akcijskega načrta je, da se kapitalski tokovi preusmerijo v trajnostne naložbe, da bi se dosegla trajnostna in vključujoča rast.

V tem okviru je Komisija 24. maja 2018 Svetu predložila sveženj zakonodajnih predlogov:

- predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb, znane tudi kot „uredba o taksonomiji“;
- predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o razkrivanju informacij v zvezi s trajnostnimi naložbami in tveganji glede trajnosti ter o spremembi Direktive (EU) 2016/2341, znane tudi kot „uredba o razkrivanju“, ter
- predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 glede referenčnih vrednosti za nizke emisije ogljika in referenčnih vrednosti za ugodno ogljično bilanco, znane tudi kot „uredba o referenčnih vrednostih“.

Uredba o razkrivanju in uredba o referenčnih vrednostih sta bili v Uradnem listu Evropske unije objavljeni kot Uredba (EU) 2019/2088¹ oziroma Uredba (EU) 2019/2089².

¹ UL L 317, 9.12.2019, str. 1.

² UL L 317, 9.12.2019, str. 17.

Evropski parlament je stališče o uredbi o taksonomiji v prvi obravnavi sprejel na plenarnem zasedanju 28. marca 2019.

Delovna skupina za finančne storitve je predlagano uredbo o taksonomiji preučila na več sejah pod različnimi predsedstvi.

Odbor stalnih predstavnikov (2. del) se je 25. septembra 2019 dogovoril o začetnem pogajalskem mandatu, ki je bil revidiran 16. decembra 2019.

16. decembra 2019 je bil dosežen končni kompromis z Evropskim parlamentom, ki je omogočil zaključek pogajanj.

Odbora Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve (ECON) ter okolje, javno zdravje in varnost hrane (ENVI) sta 23. januarja 2020 odobrila izid pogajanj v okviru trialoga. Predsednika zadevnih odborov sta 24. januarja 2020 v pismu predsedstvu sporočila, da bosta plenumu priporočila, naj med drugo parlamentarno obravnavo sprejme stališče Sveta, potem ko ga bo pregledala pravnolingvistična služba.

Svet je 18. februarja 2020 dosegel politični dogovor o revidiranem besedilu.

Glede na navedeni dogovor je Svet, potem ko je besedilo pregledala pravnolingvistična služba, 15. aprila 2020 v skladu z rednim zakonodajnim postopkom iz člena 294 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejel stališče v prvi obravnavi.

II. CILJ

Eden od ciljev akcijskega načrta o financiranju trajnostne rasti je, da se kapitalski tokovi preusmerijo v trajnostne naložbe, da bi se dosegla trajnostna in vključujoča rast. Najpomembnejši in najnujnejši ukrep v zvezi s tem je sprejetje uredbe o taksonomiji, ki bo vzpostavila enoten sistem klasifikacije trajnostnih dejavnosti. Jasne smernice o dejavnostih, za katere se šteje, da prispevajo k okoljskim ciljem, bodo pripomogle k obveščanju vlagateljev o naložbah, s katerimi se financirajo okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti. Merila za ugotavljanje, ali se gospodarska dejavnost šteje za okoljsko trajnostno, bi bilo treba harmonizirati na ravni Unije, da bi odpravili ovire za delovanje notranjega trga v zvezi z zbiranjem sredstev za trajnostne projekte in preprečili nastajanje ovir za takšne projekte v prihodnosti. S takšno harmonizacijo bi gospodarski subjekti lažje čezmejno zbirali sredstva za svoje okoljsko trajnostne dejavnosti, saj bi bilo njihove gospodarske dejavnosti mogoče primerjati na podlagi enotnih meril, da bi jih lahko izbrali kot osnovna sredstva za okoljsko trajnostne naložbe. Takšna harmonizacija bo zato olajšala čezmejne trajnostne naložbe v Uniji.

Da bi lahko ugotovili, ali je določena gospodarska dejavnost okoljsko trajnostna, bo v uredbi o taksonomiji določen izčrpen seznam šestih okoljskih ciljev, ki so: blažitev podnebnih sprememb, prilagajanje podnebnim spremembam, trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov, prehod na krožno gospodarstvo, preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja ter varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Za vsak okoljski cilj bo Komisija z delegiranimi akti določila enotna tehnična merila za pregled, na podlagi katerih se določi, ali gospodarske dejavnosti znatno prispevajo k doseganju zadevnega cilja. Eden od ključnih elementov enotnih meril je tudi izogibanje bistvenemu škodovanju kateremu koli od okoljskih ciljev, da se prepreči, da bi se naložbe štejele za okoljsko trajnostne v primerih, ko gospodarske dejavnosti, ki imajo korist od teh naložb, bistveno škodujejo okolju v obsegu, ki presega njihov prispevek k okoljskemu cilju. Dodatni pogoj za to, da bi se gospodarske dejavnosti štejele za okoljsko trajnostne, je izpolnjevanje minimalnih zaščitnih ukrepov.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

(a) Stvarno področje uporabe

V različici Sveta je osrednji element uredbe o taksonomiji še naprej določitev okoljsko trajnostnih dejavnosti, ki bistveno vplivajo na okoljsko trajnostnost; tako se besedilo Sveta odziva na najbolj perečo potrebo, in sicer da se na ravni Unije določi, katere dejavnosti veljajo za zelene. Poleg tega se v besedilu Sveta Komisija poziva, naj do 31. decembra 2021 objavi poročilo, v katerem bodo opisane določbe, ki bi bile potrebne, da bi področje uporabe razširili na okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, ki nimajo znatnega vpliva na okoljsko trajnostnost, gospodarske dejavnosti, ki bistveno škodujejo okoljski trajnostnosti, ter druge cilje glede trajnostnosti, kot so socialni cilji.

Za povečanje preglednosti in da bi udeleženci na finančnem trgu končnim vlagateljem omogočili objektivno primerjavo glede deleža naložb, s katerimi se financirajo okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, bo uredba o taksonomiji dopolnila pravila o preglednosti v predpogodbenih razkritjih in periodičnih poročilih, določena v uredbi o razkrivanju, in sicer ne le v zvezi s finančnimi produkti, skladnimi s taksonomijo, temveč tudi drugimi finančnimi produkti, vključno z obveznostjo, da se informacijam, ki jih je treba razkriti, priložijo faktične izjave.

(b) Osebno področje uporabe

V skladu s stališčem Sveta bodo velike družbe, za katere velja obveznost objave nefinančnih informacij skladno s členom 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU, v svojih izjavah o nefinančnem poslovanju ali konsolidiranih izjavah o nefinančnem poslovanju poročale o nekaterih ključnih kazalnikih uspešnosti, povezanih s podnebjem, ki temeljijo na okviru, vzpostavljenem z uredbo o taksonomiji. To bo zagotovilo koristne informacije vlagateljem, ki jih zanimajo družbe, katerih proizvodi in storitve znatno prispevajo k enemu od okoljskih ciljev iz uredbe o taksonomiji.

(c) Upravljanje

Glede na specifične tehnične podrobnosti, ki so potrebne za oceno okoljskega vpliva gospodarske dejavnosti, ter hitro spreminjajočo se naravo znanosti in tehnologije bo Komisija – ob sodelovanju strokovne skupine držav članic za financiranje trajnostne rasti in platforme o financiranju trajnostne rasti – z delegiranimi akti v skladu z načeli in postopki, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje, vzpostavila in redno prilagajala tehnična merila za pregled okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnosti. Komisija bo v vzpostavitev navedene platforme vključila širok nabor strokovnjakov iz javnega in zasebnega sektorja ter civilno družbo.

(d) Podnebna nevtrálnost

Besedilo Sveta določa jasne zahteve za tehnična merila za pregled, ki jih bo Komisija morala upoštevati pri razvijanju teh meril z delegiranimi akti. Te zahteve med drugim upoštevajo načelo tehnološke nevtrálnosti pri določanju tehničnih meril za pregled in zagotavljajo, da se dejavnosti proizvodnje električne energije, ki uporabljajo trdna fosilna goriva, v skladu s tehničnimi merili za pregled ne bodo štele za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti. Poleg tega so v besedilu Sveta določene zahteve za prehodne in omogočitevne dejavnosti.

(e) Roki za izvedbo

V skladu z besedilom Sveta mora Komisija dati prednost delegiranim aktom za uresničevanje ciljev, povezanih s podnebjem, in jih sprejeti najpozneje 31. decembra 2020, da se zagotovi njihova uporaba od 1. januarja 2022. Delegirani akti za uresničevanje ostalih ciljev iz uredbe o taksonomiji naj bi bili sprejeti najpozneje 31. decembra 2021, da se zagotovi njihova uporaba od 1. januarja 2023.

Evropski parlament je lahko sprejel te spremembe.

IV. SKLEP

Stališče Sveta v prvi obravnavi odraža kompromis, ki je bil ob podpori Komisije dosežen v pogajanjih med Svetom in Evropskim parlamentom.

Svet meni, da je njegovo stališče v prvi obravnavi uravnotežen sveženj in da bo imela uredba o taksonomiji, ko bo sprejeta, ključno vlogo pri preusmerjanju kapitalskih tokov v trajnostne naložbe, da bi se dosegla trajnostna in vključujoča rast, in da je zato ključni korak k uresnitvi splošnega cilja, da bi Evropska unija dosegla podnebno nevtralnost do leta 2050.